

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Paweł Grzegorzczak (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M.T. o stwierdzenie niezgodności
z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 września 2017 r., sygn. akt V Ca [...] /17 wydanego w sprawie
z powództwa M.T.
przeciwko D.Z.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 marca 2018 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 3 stycznia 2018 r., sygn. akt WSC [...] /17,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego do orzeczenia
kończącego postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powódka M.T. domagała się stwierdzenia niezgodności z prawem
prawomocnego orzeczenia - wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 września

2017 r., sygn. V Ca [...] /17. Do skargi reprezentujący powódkę radca prawny dołączył odpis pełnomocnictwa, w którym skarżąca umocowała swojego męża - wnoszącego skargę radcę prawnego B.T. - do reprezentowania jej między innymi „(...) wobec (...) sądów wszystkich instancji”.

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy w W. odrzucił skargę. Wskazał, że przedłożone pełnomocnictwo nie obejmowało umocowania do wniesienia skargi i udziału w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, ponieważ Sąd ten nie jest „dalszą instancją”, a postępowanie toczące się przed tym Sądem stanowi odrębną sprawę. Pełnomocnik procesowy skarżącej, wezwany zarządzeniem z dnia 27 października 2017 r. do przedłożenia należytego pełnomocnictwa, nie uzupełnił braku skargi. W konsekwencji podlegała ona odrzuceniu na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c.

Powódka zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego zażaleniem, zarzucając naruszenie art. 424⁶ § 3 k.p.c. i wnosząc o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że pełnomocnictwo procesowe obejmujące umocowanie do działania przed sądami wszystkich instancji nie uprawnia do wniesienia w imieniu strony skargi kasacyjnej lub skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, ponieważ rozpoznanie tych środków następuje poza tokiem instancji, w ramach odrębnej sprawy w technicznopprocesowym znaczeniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2010 r., II CNP 32/10, niepubl., z dnia 18 marca 2011 r., III CZ 66/10, OSNC-ZD 2012, nr 1, poz. 19, z dnia 9 grudnia 2011 r., III CZ 73/11, niepubl., z dnia 21 stycznia 2015 r., IV CZ 93/14, niepubl., z dnia 11 maja 2016 r., I UZ 52/15, niepubl., i z dnia 27 października 2017 r., IV CZ 64/17, niepubl.).

W okolicznościach sprawy należało jednak zwrócić uwagę, że dołączone do skargi pełnomocnictwo, sporządzone w formie aktu notarialnego, nie było ograniczone do konkretnej sprawy, lecz obejmowało bardzo szeroki krąg czynności, w tym reprezentowanie mocodawczyni wobec wszelkich władz, urzędów, banków, sądów wszystkich instancji, osób prawnych i fizycznych, jednostek samorządu terytorialnego i administracji publicznej we wszystkich sprawach. W braku szczególnych wymagań wynikających wprost z ustawy, ocena zakresu

pełnomocnictwa procesowego, w tym co do umocowania do działania przed Sądem Najwyższym, sytuuje się każdorazowo w płaszczyźnie wykładni oświadczenia mocodawcy, która powinna uwzględniać cały kontekst językowy składający się na jego treść.

W niniejszej sprawie kontekst ten nie uzasadniał tezy, że użyte w pełnomocnictwie sformułowanie „we wszystkich instancjach” miało na celu zawężenie granic umocowania pełnomocnika procesowego do działania przed sądami powszechnymi, względnie sądami administracyjnymi, działającymi w procesowym toku instancji. Przeciwnie, sposób zredagowania pełnomocnictwa skłaniał do wniosku, że zmierzało ono do udzielenia umocowania do reprezentacji powódki przed wszelkimi organami władzy publicznej, w tym sądami wszystkich rzędów, co dotyczy także Sądu Najwyższego.

Ubocznie należało zwrócić uwagę, że jakkolwiek racją jest, iż rozpoznanie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia następuje w procesowym ujęciu poza tokiem instancji, to jednak specyfika ta nie jest konsekwentnie uwzględniana również przez ustawodawcę, który w art. 87¹ § 1 k.p.c. nadal operuje pojęciem „sąd niższej instancji”.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

a.ł